

Παπαρουσιώτικοι αντίλαλοι

Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου Παπαρουσιωτών Ευρυτανίας
Γραφεία: Κυκλάδων 86 Πετρούπολη 13231
Αρ. φύλλου 8 • Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2008

**Χριστός Ανέστη! Νέοι, γέροι και κόρες,
'Όλοι, μικροί μεγάλοι, ετοιμαστήτε'
Μέσα στες εκκλησιές τες δαφνοφόρες.
Με το φως της χαράς συμμαζωχτήτε'
Ανοιξτε αγκαλιές ειρηνοφόρες
Ομπροστά στους Αγίους και φιληθήτε'
Φιληθήτε γλυκά χείλη με χείλη,
Πέστε Χριστός Ανέστη, εχθροί και φίλοι.
Διον. Σολωμός**

Σημείωμα του εκδότη

Ο Σύλλογός μας στα πλαίσια της πολιτιστικής αναβάθμισης του χωριού προτίθεται να συμβάλει στη δημιουργία και αποπεράτωση τουαλετών στο Δ. Παπαρούσι με την άδεια βέβαια και συγκατάθεση του εκκλησιαστικού και τοπικού συμβουλίου. Πάγια αρχή μας είναι κάθε κατασκευή να γίνεται με σωστές προδιαγραφές, δηλ. με σωστά υλικά και σε αρμονία με τον περιβάλλοντα χώρο. Ειδικότερα πρέπει να κατασκευασθούν μία ανδρική και μία γυναικεία τουαλέτα με προθάλαμο, καλό φωτισμό, αποχετευτικό σύστημα, σωστή μόνωση, επικλινή στέγη, διακόσμηση με κεραμίδια και να υπάρχει προοπτική λιθόκτιστης επένδυσης. Το σχέδιο του έργου εκπόνησε ο μηχανικός κ. Λάμπας. **Για να συγκεντρωθεί το ποσό ώστε να αποπερατωθεί άμεσα το έργο ζητάμε 10 δωρητές - ευεργέτες, που θα προσφέρουν το ποσό των 300€ ο καθένας. Τα ονόματά τους θα αναγραφούν σε εμφανή πλάκα του κτιρίου. Το έργο αυτό θα αποτελεί ένα έργο υποδομής και πολιτισμού που θα στηρίζει το χωριό μας.**

Η ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΜΑΣ

Μεγάλη επιτυχία παρουσίασε στις 13 Ιανουαρίου η ετήσια χειμερινή συνεστίαση του συλλόγου μας στο κέντρο «Ατταλος» στο Καματερό. Το περιβάλλον ζεστό, φωτεινό και χαρούμενο βοήθησε τα μέγιστα για μια όμορφη παραμονή στο χώρο και στην δημιουργία δυνατών αναμνήσεων για τη μεταφορά τους στις κατοικίες μας.

θρωπικού Σωματείου Πετρούπολης κ. **Δούκα Αικατερίνη**. Ομάδα παιδιών του χορευτικού τμήματος του Δήμου Πετρούπολης παρουσίασε αντιπροσωπευτικούς ρομφελιώτικους χορούς με παραδοσιακές στολές και εντυπωσίασε όλους τους συμμετέχοντες στην εκδήλωση. Παρόντα ήταν όλα τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου.

Το χορευτικό συγκρότημα του Δήμου Πετρούπολης

Κάτι που δύσκολα συναντάς στα περισσότερα κέντρα. Πολλοί χωριανοί και φίλοι παρευρέθηκαν. Μας τίμησαν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου του Δήμου Καρπενησίου κ. **Λεων. Παπαδόπουλος**, ο υποψήφιος βουλευτής κ. **Νάσος Γεωργαλής**, ο πρόεδρος του Δ.Δ. Δερματιού κ. **Τριχιάς Κων.**, η πρόεδρος της ΟΕΣ κ. **Β. Χαλκιά**, ο ιστορικός αναλυτής κ. **Δ. Φαλλής**, ο πρόεδρος του συλλόγου Συγκρέλλου κ. **Κυρίτσης Ανδρέας**, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Βραγγιανιτών κ. **Τσιώλης Κων.**, η Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. Πετρούπολης κ. **Τ. Σπηλιωτοπούλου** και η πρόεδρος του Φιλαν-

Πρώτος έλαβε τον λόγο ο πρόεδρος του συλλόγου **Π. Βλασόπουλος** που ανέφερε:

«Ο σύλλογός μας συνεχίζοντας το έργο του σας καλωσορίζει στη φετινή κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας για το έτος 2008.

Δύσκολη η πορεία μας γι'αυτό και τα βήματά μας είναι σιγανά, προσεκτικά και σταθερά. Προσπαθούμε με ζυγισμένες ενέργειες να βάλουμε και εμείς ένα λιθαράκι στο οικοδόμημα της προόδου και της ζωντάνιας του χωριού μας.

Είναι ανηφορικό αλλά όχι ακατόρθωτο. Δεν είναι ματαιοπονία να ελπίζουμε και να προσπαθούμε. Βή-

μα- βήμα είναι κατορθωτοί και οι πλέον δύσκολοι στόχοι. Με την τοποθέτηση της σκεπής στο «**σπίτι του παπά**» η δομή του έργου θα πάρει οριστική μορφή. Και αυτό θα γίνει φέτος. Ύστερα οι εσωτερικές εργασίες θα δρομολογηθούν ευκολότερα. Επίσης είναι στο ευρύτερο πρόγραμμά μας να βοηθήσουμε στη δημιουργία αξιοπρεπών τουαλετών στο Δυτικό Παπαρούσι.

Κυρίες και κύριοι, τα χωριά μας

κρατούν τις ψηφίδες του βαθύτερου εαυτού μας. Ας τις ενώσουμε λοιπόν και το αποτέλεσμα θα δώσει χαρά όχι μόνο σε λίγους ενδιαφερόμενους αλλά και σε κάθε Έλληνα που πονά στην ιδέα του ελληνισμού και τον τρομάζει η λαίλαπα της εγκατάλειψης του συνόλου της κληρονομιάς των προγόνων μας από τον ευδαιμονισμό της σύγχρονης ζωής».

Συνέχεια στην 2η σελ.

Ο Λ. Παπαδόπουλος επικεφαλής του τσάμικου. Τον στηρίζει ο Δημ. Φαλλής και ακολουθούν Π. Βλασόπουλος και Κ. Τριχιάς.

Η ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΜΑΣ

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

Ο κ. **Λεωνίδας Παπαδόπουλος** στη συνέχεια ξάφνιασε ευχάριστα τους συνδαιτημένους τονίζοντας τη δυναμικότητα του συλλόγου που θέλοντας και μη αναγκάζει τις Αρχές να ασχολούνται με το χωριό. Είναι κάτι που πρέπει να συνεχιστεί και να επεκταθεί, γιατί μόνο με ευχές δεν προχωρούν τα πράγματα της κοινωνίας. Θέλει επαγρύπνηση, να θέτουμε τα προβλήματα και να μη πτοούμαστε σε αυτά που με λογική και περίσκεψη ζητούμε.

Ο Ιερέας π. **Δημ. Παπασπύρου** από το χωριό Γοριανάδες ευλόγησε την πίτα, έκοψε τα πρώτα κομμάτια και ευχήθηκε σε όλους προκοπή. Σε υστερότερη συζήτηση ανέφερε την λύπη του για την απουσία γνωστών του Παπαρουσιωτών από την εκδήλωση. Ο ιερέας του χωριού π. **Αποστόλης Τόλης** και ο κ. **Δημ. Μανδραγώνης** τηλεφώνησαν και ενημέρωσαν για τους λόγους αποχής τους. Ευχήθηκαν δε για την επιτυχία της εκδήλωσης. Ευχές έστειλαν επίσης ο Δήμαρχος Καρπενησίου **Β. Καραμπάς**, ο αρχηγός της μείζονος αντιπολίτευσης **Κ. Λάμπας**, της ελάσσονος **Ν. Μπομποτσιάρης** και ο εκδότης του Ευρυτανικού Τύπου **Χ. Τσάμπρας**.

Το φλουρί της πίτας κέρδισε ο πολιτευτής του χωριού μας κ. **Δημ. Καλύβας**. **Ευχή μας να έρχονται στις εκδηλώσεις του συλλόγου όλο και περισσότεροι χωριανοί. Είναι η ελάχιστη προσφορά για την συνέχεια του χωριού μας.**

Το Δ.Σ. με τον π. Δημ. Παπασπύρου στην κοπή της πίτας.

Η Γεωργία Χάραρη-Κατεργάρη και η Ντίνα Κατεργάρη στο χορό με τα κορίτσια του χωριού.

Γ. Αντωνόπουλος, Γ. Τσιαμπάσης, Π. Βλασόπουλος και Χ. Αντωνίου.

Στέφανος Ντανάς, Μίνα Κατσάνου και Αλίκη Θεοδώρου.

Γ. Ντανάς, Π. Γκορόγιας, Ε. Γκορόγιας, Κ. Κατεργάρης και Ν. Παπούλιας.

Το ζεύγος Μητρόπουλου και η Αρχοντούλα Πατσιούρα. Από τους πιστούς φίλους του Συλλόγου.

Ελένη Γκορόγια - Κατεργάρη με τις εγγονούλες της.

Το ζεύγος Σπυριδούλα Καλύβα και Χρήστος Θεοδώρου δίνουν πάντα το παρόν στις εκδηλώσεις μας.

Καταθέσεις λογαριασμών: Στην Ε.Ε. GR59 0110 1830 0000 1833 7906 574 ETHN GRAA
Στην Αμερική και Αυστραλία ETHN GRAA - 183/379065-74 Στην Ελλάδα: Εθνική 183/379065-74

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 8ο ΤΗΣ 27ης ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2008

Στα πλαίσια της διαφάνειας που θέλουμε να διακρίνει τη λειτουργία του συλλόγου μας δημοσιεύουμε από αυτό το φύλλο αυτούσια τα πρακτικά του Δ.Σ., για να ξέρουν όλα τα μέλη μας τι συζητάμε και τι αποφασίζουμε. Ο Σύλλογός μας πρέπει να είναι ένα γυάλινο σπίτι που δεν θα έχει μυστικά στη λειτουργία του και οι πάντες θα κρίνονται.

Στην Πετρούπολη σήμερα την 27η Ιανουαρίου 2008 και ημέρα Κυριακή, κατόπιν προσκλήσεως του Προέδρου πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση στην οδό Κυκλάδων 86 για να συζητηθούν τα μέχρι τώρα ανακάλυπτα θέματα. Παρόντα μέλη οι Βλασόπουλος Παν., Γρατσιούνης Γ., Ντανά Ελένη και Βλασοπούλου Αγγελική. Απουσία ήταν η Ντανά Αθανασία. Προσωρινή γραμματέας ορίστηκε η Ντανά Ελένη. Συζητήθηκαν τα εξής:

1. Έγινε αποτίμηση της εκδήλωσης της 13 Ιανουαρίου 2008

ΕΣΟΔΑ από προσκλήσεις	2.886€
λαχνούς	1.105€
Σύνολο	3.991€

ΕΞΟΔΑ	2.550€	πληρωμή εστιατορίου
	125,10€	λοιπά έξοδα
Σύνολο	2.675,10€	

2. Αποδοχή των δωρεών του **Ευαγγέλου Ντανά (1.500\$), Κλεομένη και Δημήτρη Μπαλατσιά (1000€)**. Το Δ.Σ. τους ευχαριστεί και ευελπιστεί να μιμηθούν από την πράξη τους, για να ακολουθήσουν άλλοι χωριανοί. Επίσης θα αναρτηθούν μαρμαρίνες επιγραφές με τα ονόματα των δωρητών σε εμφανή σημείο των έργων.

3. Συζήτηση για το "Σπίτι του παπά". **Εξουσιοδοτείται ο Πρόεδρος όπως πάρει προσφορές για τη σκεπή και τη βελτίωση των τοιχιών.** Ο προϋπολογισμός είναι 18.000 με 19.000€.

4. Συζήτηση για τις τουαλέτες στο Δ. Παπαρούσι. **Θα ζητηθούν μέσω της εφημερίδας 10 άτομα που θα προσφέρουν από 300€ για να συγκεντρωθεί το ποσό για την ολοκλήρωση του έργου.** Αποφασίστηκε να κατασκευαστούν μία ανδρική και μία γυναικεία τουαλέτα, προθάλαμος, σωστός φωτισμός και με προοπτική επένδυσης με πέτρα, εξωτερικά του κτιρίου για να ταιριάζει στον περιβάλλοντα χώρο της περιοχής.

Κύρια προϋπόθεση για το έργο είναι η **πρότερη έγγραφη έγκρισή του από το τοπικό και εκκλησιαστικό συμβούλιο** και αποδοχή των χρημάτων του Συλλόγου από αυτούς.

5. Αποφασίστηκε να **τονισθούν περισσότερο οι ευεργέτες και μεγάλοι χρηματοδότες του Συλλόγου και να αναφέρονται σε εμφανή σημείο στην ιστοσελίδα.**

6. Αποφασίστηκε η **κατάθεση του νέου καταστατικού στο πρωτοδικείο από δικηγόρο για να τακτοποιηθεί το θέμα της αναθεώρησής του.**

7. Αποφασίστηκε οι **3 κούτες κρουασάν** από τα δώρα της εκδήλωσης να δοθούν σε πτωχές οικογένειες.

Αναθεώρηση Καταστατικού

Θα κατατεθεί προσεχώς στο Πρωτοδικείο Αθηνών από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Συλλόγου κ. Γεώργιο Παπάρα, το νέο κωδικοποιημένο, μεταγλωττισμένο και αναθεωρημένο καταστατικό του συλλόγου μας. Ελπίζουμε ότι η απόφαση θα εκδοθεί σε εύλογο χρονικό διάστημα. Μέχρι την έκδοσή της θα παραταθεί ο χρόνος θητείας του υπάρχοντος Δ.Σ. (καταστατικό άρθρο 9). Κατόπιν τούτου τα μέλη θα ειδοποιηθούν δι' εγγράφου προσκλήσεως ή στο επόμενο φύλλο για την διενέργεια τακτικής Γενικής Συνέλευσης για την ανάδειξη του νέου Δ.Σ.

ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Εσώρουχα - Καλτσόν - Κάλτσες
Νυχτικά - Πιτζάμες - Εποχικά είδη
Αθ. Καρπενησιώτη 14 Καρπενήσι
Τηλέφωνο & fax: 22370-80650

ΜΕΣΙΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
HOMELAND SOLUTION

ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΕΣ
ΠΩΛΗΣΕΙΣ

ΚΑΜΠΕΤΣΗΣ ΚΩΣΤΑΣ

ΜΑΡΚΟΥ ΜΠΟΤΣΑΡΗ 14
ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ

ΤΗΛ.: 210 50.25.550
FAX.: 210 50.26.550
ΚΙΝ.: 6944.331.241

e-mail: landhome@otenet.gr

“Εις τα Δείπνα των φίλων βραδέως πορεύου, ΕΠΙ ΔΕ ΤΑΣ ΑΤΥΧΙΑΣ ΤΑΧΕΩΣ”

Εν Παππαρουσιώ τη 2α Οκτωβρίου 1974
Αγαπητέ μου Ανδρέα συν και τη αξιοτίμω σύζυγόν Σας και Παιδιά Σας. Καλημέρα Σας.

Ερχομαι με αυτό το άψυχο χαρτί, γιατί καθήκον μου, εθεώρησα επιβεβλημένον και θάτταν παράλειψι να μην έλθω:

για να σας σφίξω το χέρι και να Σας προσφέρω τα ειλικρινή μου συλλυπητήρια δια τον πρόσφατον θάνατον του αξιοτίμου Πατρός Σας.

Ζητώ συγχώρησιν δια το καθυστερημένον της Επιστολής μου – και παρακαλώ τον Θεόν να Σας στείλη την εξ ύψους παρηγορίαν.

Στα ξένα είναι διπλός ο πόνος και διπλή η στενοχωρία. Δεχθήτε το γράμμα αυτό ως ένα επί πλέον θάλασμον εις τας καρδιάς Σας.

Ως Σας είπα και προφορικώς, όταν ανταμώσαμε εδώ και συνταξιεύσαμε δι' Αθήνας, τα συγχαρητήριά μου διότι υπεβλήθηκατε σε κόπο και έξοδα για να ιδήτε τον προσφιλή Σας πατέρα στα τελευταία της ζωής του και δεν είπτε **δεν ΒΑΡΙΕΣΑΙ** όπως λένε δυστυχώς πολλοί. Δεχθήτε και εκ δευτέρου τώρα γραπτώς τα εκ μέρους μου θερμά συγχαρητήρια.

Και να γνωρίζεις τούτο- από μένα εάν δεν ερχόσουν «η συνειδήσις Σου θα σε έτυπτε αιωνίως» - ενώ τουναντίον τώρα δεν είναι το ίδιο – πράττοντας το καθήκον Σας.

Και τώρα τι πιστοποιήσανε οι γιατροί:

- **απεβίωσε 19η Αυγούστου, ημέραν Δευτέραν και ώρας 5η πρωινήν**
- **αιτία θανάτου: «Μελαϊαίος πυρετός και αγγειακόν εγκεφαλικόν επεισόδιον».**

Την Κυριακή εγένετο εκ μέρους της οικογενείας Μήτσου και Μνημόσων (περί αιωνίου αναπαύσεως του προσφιλοῦς Σας πατέρα (στις 22 Σεπ/βρίου)) όπου παρευρέθηκε και ο αδελφός Σας Θεοφάνης με την οικογένειά του. Ουδέν έτερον έχω να προσθέσω. Δεχθήτε τα θερμά και ειλικρινή μου συλλυπητήρια και το άψυχο αυτό χαρτί ως ένα επί πλέον Βάλασμον εις τας καρδιάς Σας αμφότεροι.

Μεθ' αγάπης, τιμής κι εκτιμήσεως

Ένας συγχωριανός Σας και φίλος Σας
Σπύρος Γ. Κουφαλιώτης

Σημ. Τηρήθηκε αυτούσια η ορθογραφία του κειμένου

Το γράμμα αυτό χρονολογείται 33 χρόνων, και θα το κρατήσω στα υπόλοιπα χρόνια της ζωής μου. Και θα ήθελα να μοιράσω με αυτούς που ήξεραν τον Σπύρο Κουφαλιώτη αυτά τα εκλεκτά, και συγκινητικά λόγια που πάντοτε θα σκέφτομαι ότι μια ημέρα του καλοκαιριού ο Αδελφός μου και εγώ (1974) ταξι-

Ο Ανδρέας Γουριώτης
με τη σύζυγό του και τις κόρες του.

δεύαμε για Αθήνα και πήραμε και τον κύριο Σπύρο μαζί μας. Γι' αυτό και γράφει και ευχαριστεί αυτά που διαβάζουμε στο γράμμα. Στέλνω τα Συγχαρητήριά μου στα τρία παιδιά του Ταξιάρχη, Μελπομένη και Γιώργο για τον Καλόν πατέρα και Ανθρωπο. Και όταν έρθω στο χωριό μας, αυτό που σου υπόσχομαι είναι η αγάπη μου στα παιδιά σου, και για εσάς αιέμνηστε Σπύρο, λίγα Λουλούδια μέσα από τη καρδιά μου! Ο Θεός να σε αναπαύσει, εκεί που οι Δίκαιοι αναπαύονται.

Ο Συγχωριανός σας Ανδρέας Γουριώτης

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΠΡΑΜΑΤΙΩΤΗ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΡΑΜΑΤΙΩΤΗΣ

25ης ΜΑΡΤΙΟΥ 165 (ΣΤΑΣΗ ΚΑΨΗ) ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. ΓΡΑΦ.: 210 50 19 520 - 210 50 51 800 FAX
ΚΙΝ. 6978 999620

ΑΞΙΟΙ ΠΑΠΑΡΟΥΣΙΩΤΕΣ

Πρωτοπόρος οικογένεια του χωριού οι **Μπαλατσαίοι** πρωτοστάτησαν σε εισφορά στο σύλλογο και πάλι.

Μέσω του ανιψιού τους και παλιού μας αντιπροέδρου **Αντώνη** έδωσαν οι **Κλεομένης και Δημήτριος Μπαλατσαίοι 1.000€ (από 500€ έκαστος)**. Ελπίζουμε να τους μιμηθούν και άλλοι. Είναι ελπιδοφόρο το ότι έχουν κατανοήσει την έλλειψη αξιοπρεπούς ξενώνα που θα αλλάξει το χωριό.

Δείχνουν δρόμο, δίνουν στέρεες επιπιδες ότι δεν θα αργήσει η ολοκλήρωση του έργου. Τη στιγμή μάλιστα που αρκετοί ρωτούν αν είναι έτοιμος ο ξενώνας για να μείνουν στο χωριό.

Υπάρχει πάντα διαθέσιμο το σπίτι της συγχωρεμένης **Ανθούλας** για όποιον επείγεται να δει και να μείνει για λίγο στο χωριό. Και να μην λησμονούμε τη **διαρκή προσφορά μεταξύ άλλων του Α. Μπαλατσαία για την μετάφραση της εφημερίδας στα Αγγλικά. Έτσι μόνο προσεγγίζονται οι αγγλόφωνοι απόγονοι του χωριού.**

Δημήτριος Α. Μπαλατσαίας

Ευδοξία και Κλεομένης Μπαλατσαίας

Η **οικογένεια Ντανά** πάλι ξαναχτύπησε καμπανάκι για προσφορά με το ξεχωριστό μέλος της **Ευάγγελο Γ. Ντανά** τώρα να στέλνει **1.500\$** για έργα στο χωριό. Ο Ευάγγελος Ντανάς έχει να αντικρύσει το χωριό τουλάχιστον 50 χρόνια. Δεν το λησμόνησε ποτέ και τώρα μάλιστα στα ώριμα χρόνια του είναι καθημερινή εικόνα στο μυαλό του. Επιπροσθέτως σχεδιάζει φέτος να μας επισκεφθεί συντροφιά με το γιο του. Τον περιμένουμε με χαρά.

Ο Γ. Κ. Ντανάς, Ευάγγελος Γ. Ντανάς, Σταύρος Γ. Ντανάς σε παλαιότερη επίσκεψη του Ευάγγελου στην Ελλάδα.

Στο περιοδικό **“ΒΕΛΟΥΧΙ”** της Ένωσης Ευρυτανών Αμερικής δημοσιεύθηκαν τα πιο κάτω επαινετικά σχόλια για τον ενεργό και άξιο συγχωριανό μας **Γ.Σ. Κατεργάρη**.

“Η ανταπόκριση των μελών και φίλων της Ένωσης μας για την ανακούφιση των πυρόπληκτων συμπατριωτών μας στην Ελλάδα συνεχίζεται και είναι ιδιαίτερα συγκινητική. Ξεχωριστό παράδειγμα προς μίμηση αποτελεί η θεάρεστη πράξη του καταξιωμένου εστιατόρα επιχειρηματία και μέλους της Ένωσης μας κ. Γ. Κατεργάρη, ο οποίος τοποθέτησε σε εμφανή θέση δίπλα στο ταμείο του εστιατορίου του ένα γυάλινο θάζο για τη συλλογή χρημάτων από τους πελάτες του για να αποσταλούν στην Ελλάδα ως βοήθεια για τους πυρόπληκτους.

Θερμά συγχαρητήρια! Στο φωτογραφικό στιγμιότυπο, ο κ. Κατεργάρης προσφέρει στον πρόεδρο της Ένωσης μας κ. **Νικόπουλο** την γενναιόδωρη οικογενειακή του χρηματική βοήθεια, η οποία μαζί με τα χρηματικά ποσά που συγκεντρώνονται από άλλα μέλη στα κεντρικά μας γραφεία θα αποσταλούν πολύ γρήγορα στην Ελλάδα”. Και δεν είναι μόνο αυτό. **Μάθαμε ότι ο κ. Κατεργάρης ετοιμάζει 2 μεγάλες προσφορές μία για τις τουαλέτες στο Δ. Παπαρούσι και άλλη για τον ξενώνα στο Ανατολικό. Ευχόμαστε να είναι πάντα δυνατός και άξιος για τέτοια έργα. Λαμπρό παράδειγμα προς μίμηση.**

Σ. Β. Νικόπουλος και Γ. Κατεργάρης

Γνώριζε πολύ καλά ο **Κώστας Πανουργιάς**, από την Ανατολική Φραγκίστα της Ευρυτανίας, τι σήμαινε προσφορά στον τόπο του, καθώς μεγάλωσε με το παράδειγμα του μεγάλου ευεργέτη **Αθανασίου Παπαδόπουλου**, ο οποίος με κεφάλαια που έφερε από την Κωνσταντινούπολη χρηματοδότησε κατά τη δεκαετία 1920-30 πολλά και απαραίτητα για το χωριό του έργα.

Ο Κώστας, που κατάγεται από τους Θεοχαραίους στο Δ. Παπαρούσι και έζησε όλες τις περιπέτειες της Κατοχής και της Αντίστασης στη γενέτειρα, άκουγε επίσης από τους μεγαλύτερους του για τον συγχωριανό τους **Γεώργιο Καφαντάρη**, τον σπουδαίο πολιτικό και πρωθυπουργό της Ελλάδας, που με τα έργα του σημάδεψε τη νεότερη ελληνική ιστορία, έφυγε το 1951 προς αναζήτηση καλύτερης τύχης στην Αμερική. Εκεί δούλεψε πολύ σκληρά και από τα άδυτα των εστιατορίων της Βόρειας Καρολίνας έφτασε, το 1973, να ανοίξει ένα από τα καλύτερα εστιατόρια της Νέας Υόρκης, το περίφημο «L' escargo» - σαλίγκαρος στα ελληνικά, στη λαμπρή 5η Λεωφόρο. Όταν οι υποχρεώσεις του τελείωσαν, επέστρεψε στην Ανατολική Φραγκίστα, επισκεύασε το πατρικό του και από το 1990, πλέον, μοιράζει το χρόνο του ανάμεσα στη Νέα Υόρκη και στο χωριό του.

Φέτος, πριν φύγει για το καθιερωμένο χειμωνιάτικο ταξίδι του, ο Κώστας Πανουργιάς θέλησε να υποστηρίξει την ωραία πρωτοβουλία που έχουν πάρει οι συγχωριανοί του για τη δημιουργία του «Πνευματικού Κέντρου Γεωργίου Καφαντάρη» και **διέθεσε 100.000 δολάρια** για την αναπαλαίωση του κτιρίου που προορίζεται να το στεγάσει. Την άνοιξη που θα επιστρέψει θα είναι όλα έτοιμα κι έτσι η Ανατολική Φραγκίστα, εκτός του ότι θα έχει εκπληρώσει ένα χρέος της για τον μεγάλο πολιτικό, θα έχει να μιλά και για έναν ακόμα συνεχή της παράδοσης, της προσφοράς στον τόπο της.

Από την εφημερίδα “Ελευθεροτυπία”

Γιαννούλα Κατεργάρη, Π. Βλασόπουλος, Γ. Κατεργάρης και Κώστας Πανουργιάς στην καλοκαιρινή μας εκδήλωση.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ

Για 2η συνεχή χρονιά εκδόθηκαν ημερολόγια που αφορούσαν το χωριό μας με κύριο σκοπό τη δημιουργία εσόδων για την επίτευξη αυτών που ξεκινήσαμε στο χωριό. Ποικίλα σχόλια ακούστηκαν. **Πολλοί πρόθυμα αγόρασαν ημερολόγια, άλλοι όμως έκαναν κάτι πιο σπουδαίο. Τα πρωτοθύσαν σε άλλους.** Με τα ημερολόγια δόθηκε η πιο απλή και βασική ευκαιρία της συμμετοχής του καθενός μας στα δρώμενα του χωριού. Αφού η πρόοδος αφορά και αρέσει σε όλους, είναι ανέντιμη η αποφυγή οποιασδήποτε συμμετοχής στην επίτευξή της.

Ευχαριστούμε θερμά τους κ. **Γεώργιο και Αλε-**

ξάνδρα Μανδραγώνη, Κίμωνα Παπαδόπουλο, Μαρία Κ. Χαραλαμπί, Γιαννούλα Κατεργάρη, Δήμητρα Μ. Παπαδοπούλου, Γουριώτη Ανδρέα, Ακριθούλα Αλεξοπούλου, Χρήστο Αντωνίου, Κώστα Κατεργάρη, Αντώνη Μπαλατσαία, Φώτη Δημόπουλο, Παναγ. Λάππα, Γ. Κουφαλιώτη, Ν. Γούλα, Σπυριδούλα Παπαδοπούλου, Βαγγελή Μούτσελλου, Πόπη Τσιαμπάση, Κώστα Ν. Ντανά, Γεώργιο Σ. Ντανά, Δημήτρη Γ. Καλύβα, Μαρία Χορμόδα, Ελένη Γιαννοπούλου, Σπυριδούλα Αχ. και Σπυριδούλα Αργ. Καλύβα, Γιάννη Τσιαμπάση και Γιάννη Αντωνόπουλο, για την αποδοχή πακέτων ημερολογίων και την προώθησή τους σε άλλους κατά την δύναμιν εκάστου.

Το Δ.Σ.

Βράβευση από την Ο.Ε.Σ.

Στις 2-3-2008 η Ομοσπονδία Ευρυτανικών Συλλόγων τίμησε τους Συλλόγους που εκδίδουν έντυπα. Η Πρόεδρος κ. **Βάσω Χαλκιά** παραδίδοντας το βραβείο στον εκδότη **Π. Βλασόπουλο**, τόνισε την προσπάθεια του Συλλόγου μας για την συνεπή έκδοση της εφημερίδας μας που κύριο σκοπό έχει να αναδείξει τα προβλήματα της τοπικής κοινωνίας του Παπαρουσιού. Ο Πρόεδρος αφού ευχαρίστησε την κ. Χαλκιά αναφέρθηκε στην προσπάθεια που καταβάλλεται στην εφημερίδα για αντικειμενική και πολύπλευρη ενημέρωση των χωριανών μας.

Grand Paparousi...

Grand Paparousi... Έτσι το αναζητούσε ο Ιταλός αξιωματικός με τον παλιό ρωμαϊκής (;) πιθανόν προέλευσης χάρτη στο χέρι του και ζητούσε εξηγήσεις με τα σπαστά ελληνικά του από το δάσκαλο του χωριού μας, τον αείμνηστο Θανασούλα Μαντραγώνη.

Η τοποθεσία Παλιοχώρια στο Παπαρούσι

Είχε χάρτη που έδειχνε το Παπαρούσι μας μεγαλοχώρι, πρωτεύουσα μεγαλύτερης περιοχής, ρυμοτομημένο με τα σπίτια, τα μαγαζιά του, τους δρόμους του, τα γεφύρια του, τις διοικητικές και οικονομικές υπηρεσίες του.

Κατά τα λεγόμενα του αφηγητή μας (δεν θέλησε ν' αναφερθεί το όνομά του), σύμφωνα μ' αυτά που απεκόμισαν απ' τα λεγόμενα του Ιταλού, το Παπαρούσι επί ρωμαϊκής (;) κυριαρχίας πρέπει να ήταν μια μεγάλη και ανεπτυγμένη διοικητικά και οικονομικά περιοχή, εδαφικά τοποθετημένη από την περιοχή της Παναγίας μέχρι τα «Παλιοχώρια». Η ονομασία Παλιοχώρια δείχνει του λόγου το αληθές, Παλιά χωριά.

Η περιοχή αυτή κήκε από τους Τούρκους σε άγνωστη χρονολογία και τότε όσοι κάτοικοι απέμειναν, κατέφυγαν αριστερότερα, στα μαντριά και τις καλύβες που φύλαγαν τα ζωντανά τους αναζητώντας προφύλαξη και ασφάλεια. Με τον καιρό τα επισκεύασαν και τα έφτιαξαν λειτουργικά σπίτια για στέγαση και ζήση, δημιουργώντας νέα εστία για το χωριό που διατηρείται έως σήμερα.

A.K.N.

Νεότερα από το δρόμο μας

Πολλοί ανησυχούν για την αποπεράτωση του δρόμου προς το χωριό από τα Τριφύλλια. Απευθυνθήκαμε στον Νομάρχη που εβεβαίωσε ότι θα περατώσει ό,τι άρχισε. Το ενδιαφέρον μας για το δρόμο πρέπει να δειχθεί έντονα απ' όλους μας και να τονιστεί η αναγκαιότητά του. Πέρα από το βασικό αυτό έργο, για το χωριό σημασία έχουν και οι μικροί δρόμοι-μονοπάτια προς τους αγρούς. Και

πρώτα-πρώτα ο παλιός κεντρικός δρόμος που ένωνε τους δύο συνοικισμούς. Πέρυσι το καλοκαίρι έγινε μία αρχή σε αυτό. Υποσχέθηκε ο Πρόεδρος ότι θα συνεχίσει την κοπή των δέντρων που καθιστούν σχεδόν αδύνατη την προσπέλαση σε αυτούς. Περιμένουμε λοιπόν ελπίζοντας να γίνει τώρα που δεν έχουν αναπτυχθεί τα φύλλα στα δέντρα και η εργασία αυτή είναι ευκολότερη.

Ο πλάτανος στο γεφύρι

Επιτέλους ο πλάτανος που επρόκειτο να πέσει στο γεφύρι κόπηκε. Αφέθηκαν όμως τα κλαδιά του πάνω στο γεφύρι. Δείγμα ελληνικής προχειρότητας. Και ενώ τα δύο παμπάλαια γεφύρια του χωριού αποτελούν σπάνια και μοναδική κληρονομιά τεράστιας αξίας πληροφορηθήκαμε ότι δεν θα χρηματοδοτηθούν από το πρόγραμμα "ΠΙΝΔΟΣ" παρόλο που είχαμε τη διαβεβαίωση για το αντίθετο. Προτιμήθηκαν άλλα γεφύρια της Ευρυτανίας. Μας λυπεί το γεγονός. Ελπίζουμε η απόφαση από τη Νομαρχία να μην είναι οριστική. Ο μηχανικός κ. Λάππας Κων/νος υποσχέθηκε να συντάξει δωρεάν μελέτη για αυτά σύντομα.

Η γάστρα

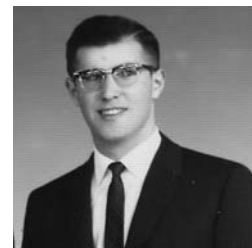
Γράφει ο Γιάννης Α. Παπαδόπουλος

Η γάστρα ήταν ένα απαραίτητο σκεύος της υπαίθριας ζωής. Πολύ λίγες οικογένειες διέθεταν μόνιμους φούρνους στα ορεινά χωριά. Για να ψήσουν ψωμί ή φαγητό του φούρνου, έπρεπε να βρουν άλλο τρόπο. Η λύση ήταν ένας φορητός και γρήγορος φούρνος. Αυτό ήταν η γάστρα.

Η γάστρα αποτελείται από μια ημισφαιρική χονδρή λαμαρίνα, που

γρήγορα.

Πάνω σε αυτήν τη φοβερή φωτιά τοποθετούσαν τη γάστρα, η οποία γινόταν κατακόκκινη από τη δυνατή φλόγα. Όταν η φωτιά κατέπαυε, οι νοικοκυρές καθάριζαν τη γωνιά, έβαζαν το στρογγυλό ταψί με το ψωμί ή το φαγητό, μετά τη γάστρα και ύστερα τα κάρβουνα και τις ζεστές στάχτες πάνω και γύρω στη γάστρα και εσφράγιζε το φορητό φούρνο. Σε δύο ή τρεις ώρες το φαγητό ή το ψωμί ήταν έτοιμο.

Η γάστρα ήταν ένας πρωτόγονος φορητός φούρνος. Τον έπαιρνες μαζί σου, τον φόρτωνες στο γαϊδουράκι ή στο μουλάρι μαζί με τα πενιχρά τρόφιμα και με το πιτσιρίκι κάπου-κάπου. Έτσι μπορούσες να ψήσεις ψωμί (απαραίτητο), πίτες κρέας, μπακλαβά και άλλα. Η γάστρα μαζί με την πυροστιά, το ξυθάλι ένα κακάβι με το καπάκι για πιάτο,

ήταν τα βασικά σκεύη της υπαίθριας κουζίνας.

Περιττό να πούμε ότι το φαγητό είχε υπέροχη γεύση, γιατί η γάστρα σφράγιζε καλά και κρατούσε μέσα τα υγρά και έψηνε πολύ σιγά.

Αλλά σκεύη της χωριάτικης μαγειρικής ήταν το τηγάνι, το ταψί (στρογγυλό), η χουλιέρα (κουτάλα), ο τέτζερης, ο μαστραπάς (τσουκάλι) και άλλα. Καλή Όρεξη!...

Αλλά σκεύη της χωριάτικης μαγειρικής ήταν το τηγάνι, το ταψί (στρογγυλό), η χουλιέρα (κουτάλα), ο τέτζερης, ο μαστραπάς (τσουκάλι) και άλλα. Καλή Όρεξη!...

Συνδρομές - Εισφορές

Φαλλής Δημήτρης	30€
Σοφρώνης Κων/νος	100€
Ντανά Ελένη	202€
Βλασόπουλος Παν.	304€
Γούλας Νίκος	293€
Κουκούτσης Γιώργος	20€
Χωριανοί-ημερολόγια	170€
Αντωνίου Χρήστος	50€
Κοκορώνης Παύλος	100€
Κοκορώνης Κώστας	100€
Δημόπουλος Φώτης	60€
Λάππας Παναγιώτης	100€
Καλύβα Αχ. Σπυριδ.	30€
Παπαδοπούλου Γ. Σπυριδ.	150€
Κοτρώτσος Αποστόλης	50€
Χορμόβα Μαρία	30€
Γιαννοπούλου Ελένη	10€
Καμαρέτσος Βασίλης	10€
Καρφής Ευάγγελος	10€
Γούλας Βασίλης	10€
Καραχρήστος Κων/νος	10€
Καραγεώργος Κων/νος	10€
Γκούβα Φ. Γεωργία	100€
Λάππας Κων/νος	50€
Χαραλαμπίδης Κων/νος	50€
Χάραρη Γεωργία	100€
Γκορόγια Ελένη	10€

Σουλδάτος Στέφανος	20€
Ντανάς Σ. Γεώργιος	50€
Αλεξοπούλου Ακριβούλα	110€
Καλλιωντζάκης Γιώργος	50€
Γουριώτης Ανδρέας	40\$
Τσιαμπάσης Γιάννης	50€
Μητρόπουλος Γιώργος	20€
Καλύβα Αργ. Σπυριδούλα	30€
Παπούλιας Νίκος	20€
Χαλκιά Βάσω	20€
Καλύβας Γ. Δημήτρης	60€
Ντανά Αθανασία	150€
Κυρίτσης Ανδρέας	26€
Μπαλατσιάς Δημήτρης	500€
Μπαλατσιάς Κλεομένης	500€
Κατεργάρης Σεραφείμ	50€
Παπαδόπουλος Κίμων	170\$
Ντανάς Ευάγγελος	1500\$
Βλάχου Δέσποινα	10€
Μανδραγώνη Αλεξάνδρα	100€
Μανδραγώνη-Τσατσαρώνη Ελ	50€
Τσατσαρώνης Δημήτρης	10€
Τσατσαρώνη - Τάκη Ντίνα	10€
Γυφτοθράκης Παναγ.	20€
Κουφαλιώτης Γιώργος	50€
Καραγεώργος Νίκος	10€
Μανός Χρήστος	26€

Ο Κύριός μας, λίγες ημέρες πριν από το σωτήριο πάθος του έδωσε μια μεγάλη διακήρυξη ότι: «Καγώ – είπε – εάν υψωθώ εκ της γης πάντας ελκύσω προς εμαυτόν». Και δεν άργησαν να επαληθευθούν τα λόγια Του. **Από την πρώτη κιάλας στιγμή που υψώθηκε καρφωμένος πάνω στο ξύλο του Σταυρού άρχισε να ασκεί μια παράδοση και μυστική έλεξη.** Πρώτα – πρώτα προσήλκυσε τον ένα εκ των δύο σταυρωθέντων ληστών. Αμέσως την ίδια στιγμή κερδίζει και τον Ρωμαίο εκατόνταρχο που εμπρόντητος μπροστά στα εκπληκτικά σημεία που έβλεπε να διαδραματίζονται γύρω του εκεί στο Γολγοθά, φώναξε: «Αληθώς Θεού Υιός ήν Ουτός!».

Ο Άγιος Λογγίνος έζησε επί αυτοκράτορος Τιβεριού. Καταγόταν από την Καισάρεια της Καππαδοκίας και υπηρετούσε στο Ρωμαϊκό στρατό ως εκατόνταρχος υπό τας διαταγές του Ποντίου Πιλάτου, ηγεμόνος της Ιουδαίας. Έλαβε εντολή από τον Πόντιο Πιλάτο να εκτελέσει μαζί με τους άνδρες του την απόφαση που οδήγησε στο Πάθος τον Σωτήρα Ιησού Χριστό. Όταν δηλ. ο Χριστός μας καταδικάστηκε στο σταυρικό θάνατο ο Εκατό-

νταρχος Λογγίνος παίρνει διαταγή να σταυρώσει στο Γολγοθά τον Ιησού μαζί με τους δύο ληστές. Στην πορεία προς το Γολγοθά ο Ρωμαίος Αξιωματικός ο Λογγίνος φαίνεται τρανός και δοξασμένος, χτυπά με τα σπιρούνια το άλογο του να προχωρεί, καμαρώνει με τα σπαθιά και τα διακριτικά τους, έχει το κεφάλι ψηλά, περήφανα κοιτάζει με το αγέρωχο βλέμμα του τους καταδίκους που φορτωμένοι το σταυρό τους ανηφορίζουν και τον κόσμο που τους ακολουθεί. Σαν έφθασε η μαρτυρική αυτή πομπή στο ύψος του Γολγοθά ο εκατόνταρχος δίνει εντολή στους στρατιώτες του να καρφώσουν τους καταδίκους στο ξύλο του Σταυρού. Εκείνος παρακολουθεί την εκτέλεση και φαίνεται σα να μην συγκινείται καθόλου στην ανθρώπινη αυτή τραγωδία. Σε λίγο οι τρεις Σταυρού υψώθηκαν. Ο Λογγίνος θεωρεί πως η αποστολή του πάνω στο Γολγοθά τελείωσε. Ήρθε να επιστατήσει στη σταύρωση κάποιον καταδίκων και όταν αυτή ολοκληρώθηκε ετοιμάζεται να φύγει, μα κάτι όμως τον τραβά να μείνει ακόμα στο Γολγοθά. **Κοιτάζει τους τρεις σταυρωμένους και η ματιά του σταματά στον μεσαίο.** Για τον Ιησού Χριστό πολύ λίγα γνώριζε. Όμως τώρα το περιώδυνο πρόσωπο του Εσταυρωμένου Ιησού τραβά την προσοχή του. **Βλέπει ότι ενώ γύρω ένα ολόκληρο πλήθος Εβραίων μαινεται εναντίον του με μίσος και έχθρα, Αυτός όμως το αντιμετωπίζει με πρωτοφανή ηρεμία και αγαθότητα, δεν εξαγριώνεται, δεν αντιλέγει, δεν υβρίζει. Όλα τα δέχεται με θαυμαστή υπομονή. Κι άλλους καταδίκους, είχε θανατώσει, μα ποτέ δεν άκουσε τέτοια πράγματα. Από το**

Άγιος Λογγίνος ο εκατόνταρχος

Γράφει η Ιωάννα Κατσούλα

ύψος του Σταυρού ακούει τον ίδιο τον Ιησού να μιλά με αγάπη και να προσεύχεται για εκείνους που τον σταύρωσαν. «Άφες αυτοίς Πάτερ αγιε ου γαρ οίδασι τι ποιούσι!»

Ξαφνιάζεται ο Λογγίνος στο μέγεθος τούτης της αγάπης. **Κι ύστερα βλέπει τον ήλιο μέρα μεσημέρι να σκοτεινιάζει και νιώθει τον τόπο κάτω από τα πόδια του να σείεται.** Κι ο μέχρι τότε αγέρωχος Ρωμαίος Εκατόνταρχος συγκλονίζεται, οι οφθαλμοί της καρδιάς του άνοιξαν και με φωνή δυνατή ενώπιον όλου του πλήθους ομολογεί την μεγάλη αλήθεια: **«Αληθώς Θεού Υιός ούτος!»**

Ποιος τον φώτισε να πει μια τέτοια αλήθεια; Αυτό που ομολόγησε ο Εκατόνταρχος Λογγίνος είναι η μεγαλύτερη αλήθεια της πίστης μας. Ποιος τον φώτισε να την διατρανώσει εκείνη τη φοβερή ώρα του Πάθους; Χωρίς αμφιβολία ο ίδιος ο Εσταυρωμένος Θεός. Μαζί με τον σεισμό που έκανε τα βράχια να σεισθούν έκανε κι έναν άλλο σεισμό που συγκλόνισε τα βάθη της καρδιάς του Εκατόνταρχου Λογγίνου, ώστε να δώσει την θαυμαστή του διακήρυξη ότι: «Αληθώς Υιός Θεού ήν ούτος!»

Γνώρισε την αλήθεια και την ομολόγησε ελεύθερα, χωρίς κανέναν φόβο. Κι αμέσως μετά την ταφή του Σωτήρος ο Πόντιος Πιλάτος πρόσταξε τον Εκατόνταρχο με την κουστωδία του να έρθει και να φυλάξει το μνημά από φόβο μήπως οι μαθητές του Ναζωραίου Ιησού κλέψουν το σώμα και διαδώσουν ότι ο Δάσκαλός τους ανεστήθη.

Ο Εκατόνταρχος Λογγίνος καιτοι είχε αγαθή γνώμη για τον Χριστό και πίστευε ότι πράγματι ήταν υιός του Θεού, εν τούτοις πειθαρχώντας στην εντολή του Πιλάτου πήγε με την κουστωδία του να φρουρήσει τον τάφο του Χριστού. Την επόμενη ημέρα όμως οι φύλακες του μνημείου έγιναν μάρτυρες της εμφανίσεως του αγγέλου στις μυροφόρες γυναίκες κι έντρομοι αντίκρισαν άδειο τον τάφο του Χριστού, τους κατέλαβε τόσο σφοδρός τρόμος που έμειναν κάτω «ωσει νεκροί». Έντρομος ο Λογγίνος και οι άνδρες του έρχονται στη συναγωγή των Ιουδαίων και αναγγέλλουν όλα τα γενόμενα, την εμφάνιση του Αγγέλου, την αποκύλιση του λίθου, το άδειο μνημά, με άλλα λόγια διακηρύττουν το μέγιστο γεγονός, την Ανάσταση του Κυρίου! **Οι Ιουδαίοι θεώρησαν μεγάλη αισχύνη την ανάσταση του Χριστού γι' αυτό και θέλησαν να δωροδοκήσουν με μία παχυλή αμοιβή, τους στρατιώτες για να διαδώσουν πως τάχα πήγαν νύχτα οι μαθητές του Ιησού και έκλεψαν το σώμα του εν όσω οι φύλακες κοιμούνταν.** Ο Εκατόνταρχος Λογγίνος όμως και δύο στρατιώτες φωτισθέντες από το φως της πίστεως στην Ανάσταση του Κυρίου, αρνήθηκαν να πάρουν τα αργύρια και με παρηρησία κήρυτταν ότι ο Ιησούς Χριστός ως Υιός του Θεού ηγέρθη όντως εκ των νεκρών.

Ο Εκατόνταρχος Λογγίνος, μετά από τα συγκλονιστικά γεγονότα που είδε και έζησε άλλαξε εντελώς, πίστεψε ότι πράγματι ο Χριστός είναι ο Υιός του Θεού που έγινε άνθρωπος για να σώσει τους ανθρώπους και αυτή την μεγάλη αλήθεια θέλει να την μεταδώσει σε όλους τους ανθρώπους. Πλησίασε τους μαθητές του Κυρίου, κατηχήθηκε, βαπτίσθηκε και με τόλημη και βάρρος κηρύττει παντού της νέα πίστη και καλεί όλους

τους ανθρώπους να εγκαταλείψουν την πλάνη των ειδώλων και να έλθουν στην πίστη του Χριστού. Η ιεραποστολική δράση αυτή του Εκατόνταρχου διαδόθηκε παντού, έφτασε

μέχρι τα αυτιά του Πόντιου Πιλάτου, αλλά και των φθονερών Ιουδαίων οι οποίοι αναζητούσαν τρόπο και ευκαιρία να τον φονεύσουν. Ωστόσο ο Λογγίνος σαν έμαθε όλα αυτά, **πετά τη ζώνη, τη χλαμύδα και όλα τα διακριτικά του Εκατόνταρχου, περιφρονεί το αξίωμά του, εγκαταλείπει τη στρατιά του, εγκαταλείπει την Ιουδαία και μαζί με τους δύο στρατιώτες που ήδη είχαν πιστεύσει στο Χριστό έρχεται στην πατρίδα του, την Καισάρεια της Καππαδοκίας.**

Ο Λογγίνος πιά δεν είναι ο Ρωμαίος Αξιωματικός αλλά ένας διαπρήσιος Κήρυκας του Αναστάντος Ιησού. Αυτά που είδε με τα μάτια του και άκουσε με τα αυτιά του τα κηρύττει και καλεί όλους τους συνανθρώπους του να μετανοήσουν και δεχθούν τη σωτηρία που έφερε ο Χριστός ο Υιός του Θεού. Πολλοί ήσαν εκείνοι που πίστεψαν και αρνήθηκαν τα ειδώλα. Οι Ιουδαίοι γρήγορα έμαθαν τη δράση του και έρχονται στον Πόντιο Πιλάτο και καταγγέλλουν τον Λογγίνο ότι περιφρόνησε το αξίωμά του, την πίστη του στα ειδώλα και στον αυτοκράτορα που λατρεύει ως Θεό τον εσταυρωμένο Ιησού και παρασύρει στην πλάνη του πολλούς συνανθρώπους του. Ο Πιλάτος άκουσε τις συκοφαντίες τους αλλά δεν είναι δική του αρμοδιότητα να προβεί σε μια τέτοια ενέργεια, απαιτείται απόφαση του Ρωμαίου αυτοκράτορα.

Οι Ιουδαίοι επιχειρούν με χρήματα πολλά, να πείσουν τον αυτοκράτορα Τιβέριο, να εκδώσει την καταδικαστική απόφαση για τον Λογγίνο. Αυτό που επεδίωκαν το πέτυχαν κι έτσι έρχεται στον Πόντιο Πιλάτο, η καταδικαστική αυτή απόφαση. **Τότε μια ομάδα στρατιωτών έρχεται στην Καππαδοκία με εντολή να συλλάβει τον πρώην Εκατόνταρχο και να τον φονεύσει.** Σαν έφθασαν στην Καισάρεια, πριν μπουν στην Πόλη, ζήτησαν στέγη και φιλοξενία σ' ένα σπίτι έξω από την Πόλη μέσα σ' ένα αγρόκτημα. Κατά θεία οικονομία ο Θεός τους οδήγησε εκεί, διότι **το αγρόκτημα και το σπίτι ανήκε στον Λογγίνο.** Εδώ ζούσε και ο ίδιος

μία ζωή ασκητική, βιώνοντας το κήρυγμα του Ευαγγελίου. Οι απεσταλμένοι στρατιώτες δεν τον αναγνώρισαν σαν τους άνοιξε και του ζήτησαν φιλοξενία. **Ο Άγιος τους δέχθηκε με τον πιο φιλόξενο τρόπο που διακρίνει τους μαθητές του Χριστού.** Κατά την διάρκεια της συζητήσεως οι στρατιώτες του φανέρωσαν τον σκοπό της άφιξής τους στην Καισάρεια. Άφατη χαρά ένιωσε ο Λογγίνος σαν έμαθε το νέο και περιποιήθηκε με όση μεγαλύτερη αγάπη και φροντίδα μπορούσε τους φιλοξενούμενους. Τους εγκατέστησε άνετα στο σπίτι του, λέγοντάς τους: «Αναπαυθείτε άνετα για δύο ημέρας στην οικία μου και σε δύο ή τρεις ημέρες έρχονται εδώ οι δύο συνεργάτες του πρώην Εκατόνταρχου και τότε ευκολα θα τους συλλάβετε όλους!» και γαλήνιος όταν οι στρατιώτες έπεσαν να κοιμηθούν **ο Λογγίνος γηέκε στον κήπο κι ετοίμασε τον τάφο του.** Ωστόσο πήγε βρήκε και τους δύο συντρόφους του, που μαζί τους είχαν φύγει από την Παλαιστίνη και τους έπεισε μαζί του να δεχθούν το μαρτύριο. Μετά χαράς και οι δύο στρατιώτες δέχθηκαν να πεθάνουν μαζί με τον Λογγίνο για τον Χριστό. Αφού την επομένη οι δύο στρατιώτες εμφανίσθηκαν μπροστά στους στρατιώτες ο Λογγίνος αποκαλύφθηκε στους απεσταλμένους του Πιλάτου, λέγοντάς τους: **«Εγώ είμαι ο Λογγίνος ο πρώην Εκατόνταρχος που ζητάτε να θανατώσετε!»** Οι απεσταλμένοι έμειναν άναυδοι μπροστά στο θάρρος του Αγίου και ένιωσαν βαθύτατη θλίψη στην ιδέα ότι θα πρέπει να θανατώσουν εκείνον που τους παρείχε τόσο πλουσιοπάροχη φιλοξενία. Αναστέναξαν και με πόνο του είπαν: **- Γιατί φίλε Λογγίνε μας δέχθηκες στο σπίτι σου και μας φιλοξένησες τόσο πλούσια; Καλλίτερα να κινδυνεύουμε από τον Πόντιο Πιλάτο, παρά να μολύνουμε τη συνείδησή μας.** Πήγαινε εν ειρήνη όπου θέλεις μαζί με τους συντρόφους σου, για την μεγάλη φιλοξενία που μας παρείχες, σου χαρίζουμε τη ζωή. Αντιστάθηκε ο Λογγίνος λέγοντάς τους: **Μη λυπάσθε για μένα, μου δίνετε τόσο μεγάλη χαρά που δεν μπορείτε να φαντασθείτε, ο μαρτυρικός θάνατός μου μ' αξιώνει να απολαμβάνω αιωνίως τον παράδεισο μαζί με τον Ιησού Χριστό, τον αληθινό Θεό, όπως τον ομολόγησαν όλα τα κτίσματα κατά την ώρα του Πάθους Του εκεί στο Γολγοθά. Ο Ουρανός μαύρισε μέρα μεσημέρι. Ο ήλιος σκοτίσθηκε. Η γη έτρεμε. Οι πέτρες σχίσθηκαν, νεκροί αναστήθηκαν. Πώς εγώ λοιπόν να φανώ τόσο αναισθητός, περισσότερο από τις πέτρες και τα άλλα κτίσματα; Μη γένοίτο! Λέγοντας αυτά έπεισε τους απεσταλμένους του Πιλάτου στρατιώτες, να εκτελέσουν τη διαταγή που είχαν. Μαζί με τους δύο συνεργάτες του γονάτισε μπροστά στους**

Συνέχεια στην 7η σελ.

Παπαρουσιώτικοι αντίλαλοι

Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου
Παπαρουσιωτών Ευρυτανίας
Ιδιοκτήτης: Σύλλογος Παπαρουσιωτών
Ευρυτανίας "Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ"
Εκδότης - Δ/ντής: Βλασόπουλος Παν.
Κυκλάδων 86 Πετρούπολη 13231
τηλ.: 210-5018876
Επιμέλεια ύλης: Το Δ.Σ.
Ηλεκτρονική Σχεδίαση - Εκτύπωση:
Εκδόσεις-Γραφικές τέχνες Καρούζη
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.
Θεοδοσίου 23 Ίλιον
Τηλ.-fax: 210-2619003 & 210-2619696
e-mail:karpouzi@otenet.gr

Κοινωνικά

Γέννηση

— Ο Δημοσθένης Μανδραγώνης και η Άννα Σκιαδά στις 11/2/08 απέκτησαν την πρώτη τους κόρη. **Να τους ζήσει.**

Θάνατοι

— Στις 6-12-2007 έφυγε για τον άλλο κόσμο η **Κων/να Σκαρλάτου**. Γεννήθηκε στο Στεφάνι Ευρυτανίας και το 1942 παντρεύτηκε το **Θανάση Σκαρλάτο** και απέκτησαν 3 παιδιά. Η κηδεία της έγινε στον Άη-Θανάση στις 7-12-2007.

— Στις 28-1-2008 έφυγε επίσης ο συγγαμνός μας **Ι. Αναστάσης**. Έντονη προσωπικότητα του χωριού, διετέλεσε δύο φορές πρόεδρος αυτού. Σοβαρά άρρωστος

από χρόνια νοσηλεύτηκε τους 2 τελευταίους μήνες στο νοσοκομείο Καρπενησίου αλλά νικήθηκε από την ασθένειά του. Αδιάκοπα δίπλα του η σύζυγός του **Βασιλική**, που παρά τα 93 χρόνια της τον φρόντιζε μέχρι τώρα αγόγγυστα. Η κηδεία έγινε στις 31-1-2008 στο χωριό. Χωριανοί και άλλοι συνόδευσαν τον κυρ-Γιάννη στην αιώνια κατοικία του. Ξεχώρισε ο αδελφός του **Κλεομένης Αναστάσης** που ήρθε από την Ν. Υόρκη για το γεγονός αυτό. **Τραγική φιγούρα η κ. Βασιλική που έστεκε δίπλα στο νεκρό απαρηγόρητη, ελέγχοντας τα πάντα στην Εξόδιο Ακολουθία.**

Αιωνία τους η μνήμη.

Άγιος Λογγίνος ο εκατόνταρχος

Συνέχεια απ' την 6η σελ.

στρατιώτες καρτερώντας το ξίφος να πέσει στον τράχηλό τους, ενώ συγχρόνως παρακαλούσαν να μην χρονοτριβούν αλλά γρήγορα να τους στείλουν στον Κύριο ώστε να συνευφρανθούν αιωνίως μαζί Του. **Με θαριά καρδιά οι απεσταλμένοι στρατιώτες, αποκεφάλισαν τους τρεις χριστιανούς και έστειλαν την κεφαλή του Λογγίνου στα Ιεροσόλυμα ώστε να θεβαιωθούν ο Πιλάτος και οι Ιουδαίοι για την θανάτωσή του.** Την Τιμία Κάρα του Αγίου οι φθονεροί Ιουδαίοι την πέταξαν σε ένα λάκκο με κοπριά έξω από την πόλη. Πολλά χρόνια αργότερα με **πλούσια αρχόντισσα από την Καππαδοκία**, η οποία αρρώστησε και έχασε την όρασή της, πήγε να προσκυνήσει στους Αγίους Τόπους για να ξαναβρεί το φως της, συνοδευόταν από το μονάκριβο παιδί της. Μόλις έφθασε στα Ιεροσόλυμα όμως εντελώς ξαφνικά πέθανε το παιδί της, τότε η δυστυχία της ταλαιπώρης εκείνης γυναίκας ήταν πολύ μεγάλη. Θρηνούσε και έκλαιγε απαρηγόρητα, ώσπου μια νύχτα εμφανίστηκε στον ύπνο της ο Άγιος Λογγίνος, της φάνερωσε το μέρος που βρισκόταν η τιμία του κάρα και της υποσχέθηκε ότι η ανεύρεσή της θα της έδινε την ίαση των οφθαλμών της. Με σπουδή η ευλαβής εκείνη γυναίκα έψαξε και βρήκε την τιμία κάρα του Αγίου και με τη χάρη που ανέδιδε το ιερό λείψανο ανέκτησε το φως της. Δεν άνοιξαν όμως μόνο τα σωματικά της μάτια στο φως, αλλά και τα μάτια της ψυχής της με τα οποία είδε τον Άγιο Λογγίνο να κρατά στην αγκαλιά του σαν να ήταν παιδί του, τον γιού της, ο οποίος φορούσε πλούσια και λαμπρά ενδύματα και ήταν γεμάτος μεγάλη χαρά. Με ανακούφιση και ευγνωμοσύνη προς τον Θεό, ο οποίος αποδίδει εκατονταπλάσια της δοκιμασίας, η ευσεβής εκείνη γυναίκα έβαλε την Τιμία Κάρα του Αγίου και το σώμα του γιού της σε μια θήκη όπως της υπέδειξε ο Άγιος, την πήγε στην Καππαδοκία και την κατέθεσε την Ιερή Κάρα, στο Ναό που ανήγειρε εκεί, προς τιμήν του Αγίου Λογγίνου του Εκατόνταρχου, η οποία έγινε πηγή θειών δωρεών.

Αυτή τη δύναμη έχει ο Θεός να ελκύει κοντά Του ανθρώπους κάθε εποχής, να ανακαινίζει την ψυχή τους και να τους καθιστά Κήρυκες της μεγάλης Αλήθειας που διακήρυξε ο Άγιος Λογγίνος «Αληθώς Θεού Υιός ήν ούτος»! **Ο Πιλάτος παρέδωσε στον Εκατόνταρχο Λογγίνο να σταυρώσει ένα κατάδικο, κι ο Λογγίνος διακήρυξε στην ανθρωπότητα πως αυτός ο Κατάδικος ο Εσταυρωμένος είναι ο Υιός του Θεού και Θεός αληθινός ο Σωτήρας του Κόσμου.**

Ιστορία και παράδοση

Σε μια εποχή που οι αξίες και τα ιδανικά έχουν αλλοιωθεί και η εθνική συνείδηση έχει εξασθενήσει, βασική διέξοδο αποτελεί η επίσκεψη του ιστορικού μας παρελθόντος, το οποίο, χάρη στην ευρεία γνώση και τα αναρίθμητα μηνύματα που διασώζει, θα συντελέσει στον επιτυχή επαναπροσδιορισμό μας.

Το έθνος μας έχει να επιδείξει μία ανεπα-

νάληπτη ιστορική διαδρομή χιλιετηρίδων, στην οποία αποτυπώθηκε με ανεξίτηλα φωτεινά χρώματα μία πορεία μεγαλείου, ηρωισμού, αυταπάρνησης και φιλοπατρίας.

Λίγα αξιόλογα παραδείγματα και περιστατικά σας αναφέρουμε που σμίλεσαν την αγέρωχη ελληνική ψυχή και γαλούχησαν τις επόμενες γενιές.

Ένας από τους τρεις

Ξεχωρίζουμε από τους τρεις θεμελιωτές της Φιλικής Εταιρείας (Ξάνθο, Τσακάλωφ, Σκουφά) τον **Εμμανουήλ Ξάνθο** γιατί η ζωή και τα γεγονότα τον αναγνωρίζουν ως τον πρωτεργάτη της ελευθερίας μας.

Γεννήθηκε στο ιερό νησί της Πάτμου, στα 1772. Εκεί σπούδασε και πέρασε τα παιδικά και εφηβικά του χρόνια. Και, ενώ το νησί ήταν, τα χρόνια εκείνα, εμπορικό κέντρο με πλούσια εμπορική κίνηση, ανάμεσα σε Ανατολή και Δύση, ο Ξάνθος δε βρίσκει ενδιαφέρον στις εμπορικές επιχειρήσεις του, που ανθούν. Ένα όνειρο και ένας καημός του φλογίζει την καρδιά: **Να δει το Γένος του Ελεύθερο!** Εμπορικές επιχειρήσεις τον μετακινούν από την Πάτμο στην Τεργέστη στην Πόλη, στα Γιάννενα, στην Οδησό. **Παντού, ο ίδιος καημός στην καρδιά κάθε Έλληνα, που συναντάει.**

Το 1813, ώριμος άντρας πια, στα 41 του χρόνια, στην Οδησό, όπου έχει πάει για εμπορικές δουλειές, γνωρίζει δυό πατριώτες: **Το Γιαννιώτη Αθανάσιο Τσακάλωφ**, νέο παλικάρι 25 ετών, δραστήριο, με σπάνια μόρφωση, για την εποχή εκείνη, και το **Νικόλαο Σκουφά** από το Κομπότι της Άρτας.

Οι τρεις ξενιτεμένοι γίνονται αχώριστοι φίλοι και μοιράζονται όλο τον καημό της σκλαβιάς, που κατατρώει την καρδιά τους. Τους ενώνει και κάτι άλλο: Η σκέψη ότι, για την λευτεριά της Πατρίδας τους, δεν πρέπει να περιμένουν βοήθεια από ξένους. **Μόνοι τους πρέπει να κάνουν ό,τι πρέπει να κάνουν.** Και ύστερα από σκέψεις, ζυγίζοντας κάθε σχέδιο, παίρνουν τη μεγάλη απόφαση, να ιδρύσουν τη Φιλική Εταιρεία: **Τρεις αυτοί, θα συγκεντρώσουν μυστικά και άλλους γύρω από αυτή την ιδέα του ξεσηκωμού και όταν θα 'ρθει εκείνη η ώρα, οι ραγιάδες θα σηκώσουν κεφάλι.**

Από 'δω και μπρος, με πρωτοστάτη τον Ξάνθο, οι τρεις Φιλικοί γυρίζουν στεριές και θάλασσες, για εμπορικές τάχα δουλειές, και νύχτα-μέρα κατηχούν τους Έλληνες, με σύνεση και μυστικότητα, για το Μεγάλο Όνειρο. Όλοι, μα ιδιαίτερα ο Ξάνθος δίνει όλη την ψυχή του σ' αυτόν τον αγώνα. **Κρατάει αλληλογραφία με τους οπλαρχηγούς, μετακινείται από την Πόλη στην Οδησό, συνεννοείται με σημαίνοντα πρόσωπα, κληρικούς, καπετάνιους, εμπόρους, συναντάει τους Υψηλάντηδες, Δημήτριο και Αλέξανδρο, και καταφέρνει να πείσει τον Αλέξανδρο να δεχθεί την αρχηγία του Αγώνα.**

Αξίζει να βρεθούμε σε αυτή την πρώτη συνάντηση του Ξάνθου με τον μονόχειρα πρίγκηπα, ακολουθώντας το κείμενο του Γιάννη Βλαχογιάννη: «*Τέλη του Μάρτη ή αρχές του Απριλίου 1820, ο Ξάνθος, αποσταλμένος των Φιλικών, έφτασε στη Μόσχα. Με μέσο δυνατό*

άλλου Φαναριώτη γίνηκε η σύσταση. Μόλις τότε ο Υψηλάντης ξεγύριζε από αρρώστια σοβαρή, και ήταν αδύνατος, μα δέχθηκε τον ξένο με μεγάλη καλοσύνη.

- Από πού είσθε;

- Από την Πάτμο, και ήλθα δι' εμπορικές υποθέσεις.

- Πώς περνούν οι αδελφοί μας εις την πατρίδα με τους Τούρκους;

- Η τυραννία των Τούρκων, Υψηλότατε, έγινε αβάστακτη.

- Και πώς δεν προσπαθείτε να ελευθερωθείτε;...

- Με ποια μέσα και με ποιους οδηγούς; Εκείνοι οπού να μας οδηγήσουν μας εγκατέλειψαν... Ο πατέρας σας ήλθεν εις την Ρωσίαν, ο Καρατζάς εις την Ιταλίαν. Ο Καποδίστριας δουλεύει εις την Ρωσίαν, και η Υψηλότης σας εδώσατε το δεξί σας χέρι εις αυτήν... Και άλλοι εργάζονται εις εδώ, φεύγουν εις την Ευρώπην και κανείς δεν φροντίζει δια τους δυστυχείς αδελφούς του.

Ο Ξάνθος είχε πετύχει στην καρδιά! Ο Υψηλάντης συνταράχτηκε.

- Αν εγνώριζα ότι οι αδελφοί μας έχουν ανάγκην από εμέ, αν στοχάζονταν ότι θα ήμπορούσα να βοηθήσω εις την ευτυχίαν τους, εις την τιμή μου σου ορκίζομαι: Είμαι έτοιμος κάθε θυσίαν να κάμω, και την κατάστασιν μου και την ίδια μου ζωήν να δώσω!

- Δοξασμένο του Θεού το όνομα. Το χέρι σας δώστε μου, το χέρι σας, Υψηλότατε... Αυτό είναι το συμβόλαιόν μας, ο αρραβώνας μας ο ιερός με την πατρίδα που με έστειλε... Λοιπόν, διατί να κρύπτομαι;... Όχι, δεν ήλθα δι' υποθέσεις εμπορικές εις την Μόσχαν, όχι! Ηλθα...

- Η μυστική τους συντυχία βάσταξε δυο μέρες. Τέλος, ο Ξάνθος είπε: Ο Θεός, Υψηλότατε, σας προσκαλεί να οδηγήσετε τον λαόν αυτού, το νέο Ισραήλ, εις την γην της επαγγελίας. Ο Θεός ευλογεί άνωθεν την αρχηγίαν, την οποίαν σας προσφέρει το έθνος, μέσον της Εταιρείας των Φιλικών».

Η επανάσταση έγινε και ο Ξάνθος, σχεδόν γέρος, ξαναγυρίζει στην Οδησό, ψάχνοντας για καμμία δουλειά, για να συντηρήσει την οικογένειά του. Όταν η ελευθερία φτερούγισε πάνω από τα σκλαβωμένα χώματα της πατρίδας, ο Ξάνθος, **ξεχασμένος από όλους, δεν παραπονέθηκε, ούτε ζήτησε τίποτα για ανταμοιβή των κόπων του!** Πέρασαν 10 χρόνια, όταν ο βασιλιάς Όθωνας τον παρασημοφόρησε για τις υπηρεσίες του. **Πέθανε στα 1852 φτωχός, αυτός ο πρώτος εργάτης της ελευθερίας του Γένους μας και έμεινε, ως το τέλος, ο σεμνός πατριώτης, Εμμανουήλ Ξάνθος!**

Από τη "Ζωή του Παιδιού"

Μια μέρα, γινόταν λόγος στη ρωσική αυλή για τον **Ι. Καποδίστρια**, που είχε αφήσει την υψηλή του θέση στην κυβέρνηση της μεγάλης αυτής χώρας και είχε πάει να γίνει κυβερνήτης της τότε μόλις απελευθερωθείσης μικρής πατρίδας. Ένας, λοιπόν, είπε:

— Είναι κρίμα, ότι βρίσκεται τώρα επικεφαλής ενός τόσο μικρού κράτους.

Τότε ο Τσάρος παρατήρησε: — **Νομίζω ότι το έργο ενός μεγάλου πολιτικού είναι πολύ πιο δύσκολο όταν κυβερνά ένα μικρό κράτος απ' ό,τι αν κυβερνούσε ένα κράτος μεγάλο. Ο Καποδίστριας νάστε δέξαιτο, ότι με τη μετάβασή του στην Ελλάδα προήχθη, δεν ξέπεσε.**

Επικοινωνία με τους Παπαρουσιώτες στο εξωτερικό

Με μεγάλη χαρά σας ανακοινώνουμε ότι η ιστοσελίδα μας (www.paparousi.gr) αποτελεί πλέον μέσο επικοινωνίας με τους συγχωριανούς μας στο εξωτερικό. Εκτός από το μεγάλο αριθμό επισκέψεων στην ιστοσελίδα, λαμβάνουμε και αρκετά μηνύματα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (e-mail) από το εξωτερικό. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε μερικά από τα μηνύματα που έχουμε λάβει.

Η **Tina Chason** αναζήτησε μέσω της ιστοσελίδας μας τα ίχνη της οικογένειάς της. Ο πατέρας της, **Λάμπρος Ζιάκας, γιος του Δημήτρη και της Φωτεινής Ζιάκα (το γένος Λιακού)** γεννήθηκε στο Παπαρούσι το 1894 και μετανάστευσε στην Αμερική το 1911, όταν σκοτώθηκε ο πατέρας του σε ατύχημα. Έμεινε αρχικά σε ένα θείο του στη Ν. Υόρκη και περίπου 20 χρόνια μετά μετακόμισε στη Β. Καρολίνα. Άνθρωποι μεγαλύτερης ηλικίας τον θυμούνται κατά την δεκαετία του '30 που ερχόταν στο χωριό για να επισκεφθεί την μητέρα του Φωτεινή. Έπαιζε μάλιστα και βιολί. Το όνομα Λιακός δεν υπάρχει σήμερα στο χωριό. Η Tina Chason μας εκμυστηρεύτηκε ότι επιθυμεί πολύ να επισκεφθεί το χωριό μας, πιθανόν το καλοκαίρι του 2009.

Η **Κατερίνα Λιάπη** από το Washington D.C. της Αμερικής, **εγγονή του Γιάννη και της Μαρίας Δημοπούλου**, μας έστειλε ηλεκτρονική χριστουγεννιάτικη κάρτα (e-card) με τις ευχές της για τη νέα χρονιά. Επίσης μας έστειλε φωτογραφίες στις οποίες εικονίζεται μαζί με τους συμμαθητές της να λένε τα κάλαντα στον έλληνα πρέσβη στην Αμερική. Θα βρείτε τις φωτογραφίες της στην ιστοσελίδα μας.

Ο **Βασίλης Αναστάσης** από την Αυστραλία, **εγγονός του Βασίλη Αναστάση**, μας εξέφρασε τη χαρά του βλέποντας στην ιστοσελίδα φωτογραφίες των συγγενών του στο χωριό, τους οποίους δεν είχε ως τώρα την ευκαιρία να γνωρίσει από κοντά. Με αυτή την αφορμή, αναζήτησε περισσότερες πληροφορίες για τους προγόνους του και ήρθε σε επαφή με τους συγγενείς του στην Ελλάδα.

Ο **Χαράλαμπος Τσιαμπάσης (Bobby)** από το Charlotte της Αμερικής μας εξέφρασε την ευχαρίστησή του για τις φωτογραφίες από την κοπή της πίτας που αναρτήσαμε στην ιστοσελίδα. Ως ιδρυτικό μέλος του συλλόγου το 1975, θαυμάζει το έργο του σημερινού προέδρου και στέλνει τα συγχαρητήριά του και τις ευχές του. Ταυτόχρονα υπογραμμίζει την αξία της ιστοσελίδας μας στην προσέγγιση και πληροφόρηση όσων ζουν στο εξωτερικό.

Η **Βασιλική Νικοπούλου** μας έστειλε φωτογραφία του παππού της **Βασίλη Δημόπουλου** και του πατέρα της **Βαγγέλη Δημόπουλου** με το νονό της **Δημήτρη Παπαδόπουλο και τον Θόδωρο Αναστάση**. Οι φωτογραφίες είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Συλλόγου.

Η **Jacqueline Ballas**, σύζυγος του **Αντώνη Μπαλατσιά**, δεν ξεχνά να μας στέλνει τα σχόλια και τις ευχές της κάθε φορά που την ενημερώνουμε για τις εκδηλώσεις του συλλόγου ή για την προσθήκη νέων φωτογραφιών στην ιστοσελίδα.

Αν θέλετε και εσείς να ενημερώνεστε τόσο για τις εκδηλώσεις του συλλόγου όσο και για την προσθήκη νέων φωτογραφιών στην ιστοσελίδα μας, δεν έχετε παρά να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα και να καταχωρήσετε την ηλεκτρονική διεύθυνσή σας (e-mail) στο αντίστοιχο πλαίσιο.

Στέφανος Σουλδάτος

Ιστορία και παράδοση

Η αρραβωνιαστικά του Διάκου

Είναι γνωστά σε όλους μας η παλικαριά, η λεβεντιά κι η ομορφιά όσο και η προσφορά του ήρωα **Θανάση Διάκου** στον μεγάλο αγώνα για την Πατρίδα. Νεαρός εγκατέλειψε το ψαλτήρι και βγήκε στο κλαρί μαζί με άλλους αρματολούς και κλέφτες για τη λευτεριά της Δωρίδας.

Για την «προσωπική ζωή» του ήρωα της Αλαμάνας έχουν γραφτεί πολλά ως τώρα. Όχι μονάχα απ' τους παλιούς μα κι από τους νεότερους και γραφτές μαρτυρίες, στοματικές παραδόσεις, ακόμα και δημοτικά τραγούδια μας κάνουν να πιστεύουμε πως ο Διάκος είχε αρκετές επιτυχίες στο γυναικόκοσμο! «Ηγάπα τας γυναίκας και ηγαπάτο ένεκα της ωραιότητός του πολύ παρ' αυτών», γράφει ο σύγχρονός του ποιητής Ζαμπέλιος. Μα εκτός από την ομορφιά τον βοηθούσαν και τα ψυχικά του χαρίσματα, ο θρύλος γύρω απ' το όνομά του για τα κατορθώματα, την παλικαριά του και τον κλέφτικο βίο του.

Έτσι λοιπόν μεταξύ μύθου και πραγματικότητας, ανασύραμε απ' τις κιτρινωμένες σελίδες κάποιων ιστορικών βιβλίων το «βίο και τα κατορθώματα» του ήρωα. Χρονική περίοδος 1807-1813. Ο Σκαλτσοδήμος γίνεται καπετάνιος και αρματολός της Δωρίδας και παίρνει στον νταϊφά του (μπουλουκι του) τα πρωτοπαλικάρα **Θανάση Διάκο και Γούλα**. Ο μεν Σκαλτσοδήμος φύλαγε και φρουρούσε το κομμάτι εκείνο της διαβάσης προς Επαχτο, οι δε άλλοι δύο, Διάκος και Γούλας ανέλαβαν να φυλάνε το άλλο κομμάτι της περιοχής που ήταν προς το Λιδωρίκι. Οι Τούρκοι και οι Ρωμιοί προύχοντες δεν τον ήθελαν τον Σκαλτσοδήμο για αρματολό της Δωρίδας. Για να τους «αναγκάσει» ο Σκαλτσοδήμος τους πρόκριτους να βάλουν νερό στο κρασί τους, στέλνει και κλέβει την **όμορφη Κρουστάλλω που ήταν κόρη του πρωτόγερου Αναγνωστάκη Μπαμπαλή** απ' την Κωστάριτσα. Μερικοί υποστηρίζουν πως το κλέψιμο της Κρουστάλλως δεν γίνθηκε για εκβιασμό του αρματολικιού, αλλά γιατί ο καπετάνιος ήταν ερωτευμένος μαζί της! Ο ιστορικός αναφέρει πως «η Κρουστάλλω δεν έστεργε το αίσθημα του Σκαλτσά που ήταν δυσειδέστατος την μορφήν, σκληρόκαρδος και σφόδρα λάγνος». Στο διάστημα αυτό της αιχμαλωσίας στάθηκε αιτία για την όμορφη Κρουστάλλω να γνωριστεί και να συνδεθεί με το Διάκο. Ο Διάκος όμορφος, λυγρόκορμος και ατρόμητος όπως ήταν δεν άργησε να συγκινήσει την πεντάμορφη κοντζαμπασπούλα. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να ψυχρανθούν οι σχέσεις των δύο ανδρών και τούτο στάθηκε αφορμή για να χωρισούν. Όταν κάποτε ο Διάκος συναντήθηκε στο πανηγύρι της Αρτοτίνας με τον Σκαλτσοδήμο τον ρώτησε γιατί ήταν θυμωμένος μαζί του. Ο Σκαλτσοδήμος του απάντησε: «Τι τα θες ρε Διάκο, δύο άτια σε ένα ταβλά δεν κάνουν, ή εγώ θα φύγω ή εσύ». Ο Διάκος πικραμένος έφυγε και πήγε πρωτοπαλικάρο του Οδυσσέα Ανδρούτσου που δέσποζε στ αρματολίκι της Λιβαδειάς. Η λαϊκή μούσα ερμηνεύοντας τα γεγονότα των ηρώων μας και θέλοντας

να διασώσει τις προσωπικές τους στιγμές, τους έπλασε το δημοτικό τραγούδι, που κάτω απ το μπαρουτοκαπνισμένο ράσο και τη «βρώμικη» φουστάνελα η καρδιά του σκληρού ήρωα έβρισκε χρόνο ν' αγαπήσει και ν' αγαπηθεί.

Το δημοτικό τραγούδι που ανιστορεί τον έρωτα και τον καημό του ήρωα ακόμα αντηχεί στα χαροκόπια της Δωρίδας.

*«Μεσ' την καρδιά στον έλατο κάθετ' ο Σκαλτσοδήμος
με την Κρουστάλλω στο πλευρό την κοτσαμπασπούλα.*

*Ο Διάκος απ' την μια μεριά κι ο Γούλας απ' την άλλη
Κέρνα Κρουστάλλω κέρνα μας μ ένα ασημένιο τάσι.*

*Όσο να σκάσει ο αυγερινός, να πάει η πούλια γύμα,
να παν' τ' αηδόνια στις φωλιές κι οι όμορφες να πλύνουν.*

Εγώ κερνάω Διάκο μου κι εγώ σας τραγουδάω.

Οι αισθηματικές ιστορίες, σύμφωνα με τον ιστορικό δεν σταματούν εδώ για τον ήρωα, στην ανήσυχη εκείνη εποχή που είχε φουντώσει ο αγώνας για λευτεριά. Ο Διάκος και ο Γούλας έτυχε ν' αγαπήσουν την ίδια γυναίκα, **την ωραία Κατερίνη από τη Σέλιανη**, χωριό της Φθιώτιδας, σήμερα το λένε Μάρμαρα. Το πραγματικό της όνομα ήταν **Κατερίνη Σπύρου ή Ξυστή**. Νέα,

μόλις 18 χρονών είχε ξετρελάνει τα παλικάρια της περιοχής, ένας απ' αυτούς ήταν και ο Γούλας, πρωτοπαλικάρο του Σκαλτσά που ζήτησε να την παντρευτεί. Αλλά τον ίδιο καιρό την πολιορκούσε και ο Διάκος που ήταν όπως είπαμε πολύ όμορφος, κατά τις αντιλήψεις της ανδρικής ομορφιάς της εποχής εκείνης. Η Κατερίνη προτίμησε φυσικά το Διάκο και έγινε ο αρραβώνας τους. Ο Γούλας όμως «μένεα πνέοντας» για την περιφρόνηση γύρευε αφορμή για να εκδικηθεί όπως και έκανε με άνανδρο και μπαμπέσικο τρόπο. **Τη συκοφάντησε και την διέσυρε ηθικά με σκηνοθετημένη πλεκτάνη στο Διάκο, την ξετέλεισε με δόλιο και πανούργο τρόπο, έτσι ώστε ο Διάκος να τον πιστέψει και να την εγκαταλείψει.** Άδοξο ήταν το τέλος της πανέμορφης Κατερίνης, η οποία από τον καημό της τρελάθηκε και της κόλλησαν το εξευτελιστικό παρατσούκλι **«Παλιοκατερίνη απ' τη Σέλιανη»**. Ξεφυλλίζοντας τις προσωπικές στιγμές του ήρωα συναντάμε το Διάκο λίγο πριν το ολοκαύτωμα της Αλαμάνας να έχει συνδεθεί με **την όμορφη κόρη της Λιβαδειάς που την έλεγαν Βενετσάνα**. Δεν υπάρχουν πολλές πληροφορίες γι' αυτήν. Είναι όμως ιστορικά εξακριβωμένο ότι λίγο πριν την έκρηξη της Επανάστασης ήταν επίσημα αρραβωνιασμένος με μια κοντζαμπασπούλα της Λιβαδειάς, **τη Ρόζα ή Ρωξάνη, κόρη του άρχοντα Γιάννη Φίλυνα** που αργότερα, όταν σκοτώθηκε ο Διάκος, παντρεύτηκε ένα πλούσιο Αθηναίο, τον Σπύρο Ζαχαρίτσα (εγκυκλ. Γιαννίκος & Σία, Τόμος 3ος, σελ. 186-187).

Αναδημοσίευση απ' την εφημ. «ΑΡΤΟΤΙΝΑ»

ΤΟ ΣΠΑΘΙ ΤΟΥ ΝΙΚΗΤΑΡΑ

Ο Νικητάρης μετά την απελευθέρωση, το 1839 φυλακίζεται στην Αίγινα. **Αποφυλακίζεται μετά από δύο χρόνια τυφλός. Η κόρη του όταν τον αντικρίζει πεθαίνει. Ζει πάμπωχος στον Πειραιά από μία πενιχρή σύνταξη.** Οι πιστωτές του βγάζουν σε πλειστηριασμό το μοναδικό του περιουσιακό του στοιχείο, αυτό το ίδιο το σπάτι του. Πηγαίνει τυφλός στον πλειστηριασμό κρατώντας ένα σπαθί. **Είναι το μοναδικό λάφυρο που δέχθηκε να πάρει μετά τη νίκη του στα Δερβενάκια.** Όταν τον αντικρίζουν να διαβαίνει στην αίθουσα του πλειστηριασμού όλοι με σεβασμό και ντροπή σιωπούν. Ο Νικητάρης ανεβαίνει στο βήμα και λέει: «Τελευταίος πλειοδότης το σπαθί του Νικητάρη». Οι διεκδικητές αποσύρονται και με αυτόν τον τρόπο δεν πεθαίνει άστεγος στο δρόμο, ποιος ο Νικητάρης ο Τουρκοφάγος, η Δόξα της Πατρίδας! **Πέθανε το 1849 πάμπωχος, όπως οι περισσότεροι αγωνιστές που αγάπησαν την Ελλάδα.**

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ
3 etem s.a ΠΟΡΤΕΣ - ΠΑΡΑΘΥΡΑ

Σοφώνης Κωνίνο

ΠΟΤΑΜΟΥΛΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΤΗΛ: 26410 - 41237 - 41213
ΚΙΝ: 6977 - 615744